

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garment) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Niemce. — Dania. — Rosya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Przegląd miesięczny galicyjskiej kasy oszczędności. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

(Wiadomości bieżące z Wiednia. — Ukonstytuowanie kongregacyi lombardzko-weneckich.)

Wiedeń, 29. listopada. Jego ces. Mość Arcyksiążę Franciszek Karol powrócił dnia 26. listopada z Pragi. — Jego Eminencya kardynał Scitowski prymas węgierski powrócił już do Granu. — W sobotę w południe odbyła się w pałacu ministerstwa spraw zewnętrznych narada między Jego Excelencyą panem arcybiskupem Rauscher, Jego Excelencyą hrabią Buolem i baronem Bach względem przeprowadzenia konkordatu. — Jego Excelencya pan minister Thun ma się coraz lepiej, wczoraj podniesiono zasłonę uszkodzonego oka i znaleziono już widoczne ślady polepszenia. — Według rozporządzenia najwyższej komendy wojskowej mają być założone fabryki saletry po wszystkich krajach koronnych.

W Weronie wyszło pod dniem 23. listopada następujące urzędowe ogłoszenie względem stanowczego ukonstytuowania się prowincjonalnych kongregacyi królestwa lombardzko-weneckiego:

„Na podstawie Najwyższej uchwały z dnia 15. lipca 1855, mocą której nakazano zwołanie centralnych kongregacyi, a mianowicie na podstawie artykułu 4. wspomnianej uchwały, gdzie postanowiono ażeby zakres atrybucyi tych zgromadzeń rozszerzony dekretemi z dnia 4. i 10. sierpnia 1848 niezmiennie został zatrzymany, i na mocy reskryptu c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 25. z. m. ogłasza się, że istniejące potąd prowizorycznie prowincjonalne kongregacye królestwa lombardzko-weneckiego stanowczo się ukonstytuowały.“ (Podpis) *FM. Radetsky.*

Hiszpania.

(Bal u dworu. — Bracia Tristany. — Organizacya batalionów rezerwy.)

Do *Independance Belge* piszą z Madrytu z d. 20. listopada:

„Wczorajszy bal u dworu w dzień imienia Królowej był świetny i bardzo liczny. Wszyscy zagraniczni ambasadorowie i ministrowie z wyjątkiem Espartera i Broila, byli obecni. Królowa przybyła o god. 11. i otworzyła bal z marszałkiem O'Donellem. Później tańczyła z ambasadorami Portugalii, Neapolu, z prezydentem Korteżów itd.; Król tańczył między innymi z małżonką ambasadora francuskiego. O god. 2. była kolacya i dopiero o god. 4. oddał się dwór. Deputacyi Korteżów, która wczoraj składała gratulacye Królowej, odpowiedziała Jej król. Mość między innymi: Naród i Korteży nie mają gorętszych życzeń ode mnie, żeby niebo przedłużyło dni moje, bym je mogła poświęcić dla dobra mej drogiej Hiszpanii; której swobody konstytucyjne są ściśle połączone z mym tronem i z moją dynastya.“

Dwaj bracia Tristany powrócili do Francyi, dwaj drudzy znajdują się jeszcze w Katalonii. — W Tarragonie rozstrzelano temi dniami trzech Karlistów.

Gazeta *Madrycka* ogłasza organizacyę 80 batalionów rezerwy na rok 1856. Dla przytłumienia przemytnictwa na granicy katalońskiej, gdzie się pod ochroną agitacyi karlistów znacznie rozwinęło, wzmocniono korpus karabinierów.

Anglia.

(Poczta londyńska: Gabinet powiększony. — Szambelan królewski naprzeciw Króla sardyńskiego wyjechał. — Książę Cambridge na konferencyi u ministrów. — Rekrutacya milicyi. — Skazanie gubernatora więzień. — Łatwość zasiłków z wojsk indyjskich. — Bil względem wydalenia zbiegów politycznych zapowiadają. — Trwanie angielskich Parlamentów. — Przygotowania gratulacyi Królowi sardyńskiemu. — Jenerał Simpson powrócił.)

Londyn, 26. listopada. Gabinet powiększył się o dwa nowe członki. Oprócz pana Baines mianowanego świeżo kancleżem księstwa Lancaster otrzymał także i minister handlu Lord Stanley Alderley głos i krzesło w tajnym gabinecie Królowej.

— Lord Byron szambelan Jej Mości Królowej odjechał do Paryża, by powitać Króla sardyńskiego i towarzyszyć mu do Londynu,

gdzie go się w przyszły piątek niemylnie spodziewają. Bada gminna miasta Dover doręczy Królowi adres przy wstąpieniu na ziemie angielską. Miejsce wylądowania i podwórzec kolei żelaznej w Dover będą uroczyście przestrojone. Także i rada gminna w Windsor zamysła powitać Króla adresem. City zaś będzie święcić przyjazd Króla przy zwyczajnej swej ociążale wystawnej gościnności wyprawieniem uczyły. Dziennikarstwo całe raduje się niezmiernie przybyciem Króla i wita go w sposób najserdeczniejszy.

— Książę Cambridge miał przedwczoraj długą naradę z lordem Hardinge; odwiedził także ministra prezydenta i ministra spraw zagranicznych hrabiego Clarendon.

— Według dziennika *United Service Gazette* zamierza rząd korzystać z prawa i rekrutować swe milicye; system konskrypcyi francuskiej będzie mu służył za podstawę. Kto nie uwolni się przez los od rekrutacyi a służyć nie zechce musi złożyć 5 L., rząd zaś za tę sumę pozyska zastępcę. Konskrypcyi tej podlegać będzie każdy Anglik od 18 do 40 lat.

— Przeszłej niedzieli skazał sąd poprawczy w Queens Bench gubernatora więzień w Birmingham za dowolne i okrutne obchodzenie się z swemi więźniami, na trzy miesiące więzienia. Główny akt zaskarżenia stanowiła udowodniona żaloba, że zmusił pewnego młodego więźnia robić dziennie 14 000 obrotów korbą ręczną.

— Zdaje się, że rząd angielski postanowił nareszcie wzmocnić armię swoją w Krymie pułkami wschodnio-indyjskimi. *Morning Post* jest całkiem za tem, i podaje następującą w tej mierze propozycyę: W Indjach wschodnich znajduje się 22 pułków królewskich, każdy niemal w sile 1000 ludzi. Z tych wypadłoby wysłać po 7 do 800 ludzi tytułem pierwszego batalionu do Krymu. Pozostali jeszcze w liczbie 200 do 300 żołnierze stanowiliby kadry do nowo utworzyć się mającego batalionu drugiego, który w czasie jak tylko być może najkrótszym należałoby uzupełnić nowymi z Anglii rekrutami. Tak znaczną redukcję pułków nie możnaby zresztą ze względów potrzebnej ostrożności nagle i na raz uskutecznić, lecz w 4 lub 5 peryodach dałoby się to łatwo i bez żadnego niebezpieczeństwa uskutecznić. Zaczęby tę redukcję należało od wojska bitnego znajdującego się w koloniach Calcutta, Madras, Bombay i Mangalore, a za przybyciem wojsk tych do Suez możnaby 3 do 4000 rekrutów angielskich odesłać temi samymi okrętami do Indyi wschodnich dla uzupełnienia ubytku. Przemijająca redukcya wojsk każdą razą w liczbie 3 do 4000 żołnierza nie zaszkodziłaby dobremu stanowi armii wschodnio-indyjskiej, a w ciągu jednego roku możnaby tym sposobem sprowadzić 18.000 dzielnych wojowników na widowię boju w Krymie.

Morning Advertiser pisze:

„Powtarzamy dawniejsze z naszej strony twierdzenie, że na sesyi najbliższej przedłożony być ma parlamentowi bil względem wydalenia zbiegów politycznych z ziemi angielskiej. Możemy ręczyć za prawdziwość tej wiadomości, zwłaszcza że mamy ją ze źródeł najpewniejszych.“

Wydalenie zbiegów francuskich z Guernsey uważać można za rzecz bardzo podobną do prawdy — pisze między innymi i dziennik *Globe* — a odwołanie gubernatora, jenerał-majora Knollys i zastąpienie go jenerał-majorem Hardinge zdaje się na to wskazywać.

Według konstytucyi trwać powinien każdy parlament angielski lat siedm. Obecny parlament znajduje się w czwartym roku swego życia; poprzedzający osiągnął wiek lat pięciu, a o jego poprzedniku parlamentcie obranym w roku 1841, można prawie powiedzieć, że umarł naturalną śmiercią, gdyż rozwiązano go dopiero z końcem sesyi roku 1847. Pierwszy parlament, który obradował po przyjęciu bilu reformy, trwał tylko dwa lata.

Na posiedzeniu londyńskiej rady gminy, która się odbyła dnia 22. listopada pod przewodnictwem nowego lordamajora, wniósł alderman Kennedy, ażeby podano adres gratulacyjny Królowi Sardynii za przybyciem jego do stolicy. Wnioskodawca zwrócił uwagę na to, że już przed 600 laty pojął był Henryk III. księżniczkę z domu Sabaudzkiego za małżonkę, i że książę Eugeniusz Sabaudzki był sprzymierzeńcem księcia Marlborough. Po jednomyślnem uchwaleniu adresu zaproponował alderman Copeland, ażeby w nim stanowczo wyrzeczono, że londyńska rada gminy pragnie gorliwego dalszego prowadzenia wojny, i protestuje naprzód przeciw hańbiącemu pokojowi. Potem mianowano komisję do ułożenia adresu.

— Sir James Simpson był wódz naczelny wojsk angielskich w Krymie powrócił d. 26. b. m. do Londynu i udał się natychmiast do ministerium wojny.

Francya.

(Pocztą paryską. — Ułatwienia komunikacji w Algierji. — Nowiny Dworu. — Biskupi składają przysięgę. — Bal w ratuszu przygotowują. — Admirał Bruat umarł. — Duchowieństwo przyjmuje Króla Sardyńskiego uprzejmie. — Koncert w gmachu wystawy. — Listy Cesarza Marokańskiego. — Minister portugalski przybył. — Jenerał Simpson w powrocie do Anglii. — Powrót oficerów z Krymu.)

Paryż, 26. listopada. *Monitor* ogłasza dekret cesarski na wniosek ministra wojny wydany, mocą którego znoszą się dotychczasowe w Algierji przepisy w sprawach komunikacyjnych. Zastępuje nowe z wielką ulgą dla ludności, przezco ułatwi się nie mało wywóz i przewóz ziemiopłodów. — Wczoraj był J. M. Król Sardyński na mszy w kaplicy tuillerskiej, później zaś przyjmował w pałacu sardyńskiej ambasady wszystkich członków poselstwa. W wieczór była wielka uczta w Tuileryach. — Świeżo mianowani biskupi z Mons, Nimes, Frejus i Rodez złożyli wczoraj podczas mszy w kaplicy tuillerskiej przysięgę swą w ręce Cesarza. Potem przyjmowani u Cesarza w salach recepcyjnych po podpisaniu protokołu na złożoną przysięgę odebrali szlachetne życzenia Jego Cesarskiej Mości. — Bal w ratuszu odbędzie się dopiero pojutrze. Słychać, że rozesłano już do 3000 biletów zapraszających, i że nawet archiwum i bibliotekę zamieniono na salony. — Okręt liniowy „Ulm“, który do Toulonu zawinął, przywiózł zasmucającą wieść o nagłym zgonie admirała Bruat. Admirał zakończył czynne swe życie w Messynie na sparalizowanie wewnętrzności.

— Wczorajsze wieczornie wydanie dziennika *Patrie* opisuje wystąpienie duchowieństwa francuskiego w obec Króla Sardynii. Piśze między innymi: „Na wszystkich stacjach towarzyszyło duchowieństwo władzom i ludności. Ksiądz Bonald, Arcybiskup Lugduński, miał przemowę do Króla, w której pominął wszelką wzmiankę o zdarzeniach rozbieżnych tak namiętnie w dziennikach. Bardzo ciekawe zajście wydarzyło się podczas uczty danej w Lugdunie na cześć Króla. U stołu siedział po prawej stronie Króla ksiądz Bonald, a po lewej marszałek Castellane. Przy końcu obiadu zwrócił się Król Wiktor Emanuel do Kardynała-Arcybiskupa Bonald i dowiadywał się bardzo życzliwie o zdrowie księdza Arcybiskupa Franzoni. Kardynał odpowiedział, że klimat Lugduński sprzyja zdrowiu sławnego pralata. „Nie omieszkać“ dodał, „zakomunikować księdzu Franzoni te słowa Waszej król. Mości. Będzie mocno wzruszony tym dowodem życzliwości ze strony Waszej król. Ności“. W Paryżu zaś chciał nuncyusz apostolski oznaczyć jasno i dokładnie wystąpienie swoje. Msgr Sacconi miał wyjeżdżać do Laval na poświęcenie nowej stolicy biskupiej. Odroczył ceremonię, by mieć zaszczyt przedstawić Królowi osobiście korpus dyplomatyczny. — Wczoraj odbył się na wystawie olbrzymi koncert. Cesarz, Król Sardynii i książę Napoleon zaszczytliwi koncert obecnością swoją. Król Sardynii zajął na prośbę Cesarza miejsce honorowe, Cesarz siedział po jego lewej, a książę Napoleon po prawej ręce.

— Cesarz odebrał przedwczoraj odpowiedź Cesarza Marokańskiego na listy zawierzytelniujące wicehrabię Castiglione w charakterze sprawującego interesa w Tangerze.

Portugalski minister finansów i budowli p. de Fontes przybył tutaj i wysiadł w hotelu ambasady. — Angielski parostatek „Telegraph“ przybył dnia 23go do Marsylii. Opuszczył Kamiesz dnia 12go, a Konstantynopol dnia 14go listopada. Na pokładzie jego znajdował się jenerał Simpson, były naczelny wódz angielskiej armii w Krymie, który dla poratowania zdrowia wraca do Anglii. W towarzystwie trzech adiutantów zachował w Marsylii najściślejsze incognito i udał się po południu w dalszą drogę do Paryża.

Jenerał Beville i intendant wojskowy Paris przybyli na okręcie „Indus“ do Marsylii. Kapitan Magnan, tudzież cała załoga okrętu „Cygne“, który zatonął w porcie Konstantynopolskim, znajdowali się także między pasażerami. Było także na pokładzie 245 rannych żołnierzy.

Niemce.

(Otwarcie sejm w Berlinie. — Ustęp mowy od tronu. — Dyplom obywatelstwa austriackiemu ambasadorowi w Dreźnie.)

Berlin, 29. listopada. Jego Mość Król zagał sejm osobiście. Mowa od tronu zawiera o sprawach zagranicznych następujący ustęp: Walka między kilkoma mocarstwami europejskimi jeszcze nie jest ukończoną, nad czem szczerze ubolewam; jednak i w obecnej chwili ojczyzna nasza jest przybytkiem pokoju. Tuszę, że tak zostanie i że zdołam zachować godność i potęgę Prus, nie nakładając na kraj ciężkich ofiar wojennych. Z dumą wyrażam przekonanie, że żaden lud nie jest bardziej gotów do boju i do ofiar nad lud pruski, gdy rzeczywiste niebezpieczeństwo zagraża jego honorowi i interesom. To przekonanie wkłada na mnie obowiązek trzymać się wiernie dotychczasowych deklaracji i niewehodzić w nowe zobowiązania, których stanowisko, jakie Prusy zajęły w obec Austrii i Związku niemieckiego na mocy zgodnych uchwał jest silną rękojmią, że i nadal się utrzyma ta niezawisła polityka, która nietylko nam dozwala oceniać bezstronnie stosunki, ale skutecznie przyczynić się może do osiągnięcia sprawiedliwego i trwałego pokoju. — Ze względu na wewnętrzne sprawy królestwa zapowiedziano przedłożenie ustaw względem regulacji gmin wiejskich, policyi prowincyi wschodnich, urzędów municypalnych w prowincjach zachodnich i względem ulepszeń w urzędzeniu reprezentacji obwodowych i prowincjonalnych.

Drezno, 23. listopada. Rada i deputowani miasta Drezna nadali prawo honorowego obywatelstwa austriackiemu nadzwyczajnemu ambasadorowi i pełnomocnemu ministrowi przy dworze królewskim w Dreźnie, hrabi *Kuefstein*, który zajmowaną tu od wielu lat posadę opuścił i uda się w tym samym charakterze do Madrytu.

Dania.

(Przyjęcie jenerala Canrobert w Kopenhadze.)

Kopenhaga, 25. listopada. Wczoraj zrana zebrały się liczne tłumy ludności u rogatek celnych, oczekując przybycia nadzwyczajnego ces. francuskiego posła jenerala Canroberta, który jednak dopiero o god. 4. po południu przybył. Jenerał przybywszy przedwczoraj wieczór ze swiątą pod eskortą dwiestu chłopów szwedzkich na koniach do Helsingborg, przyjechał tu ztamtąd na angielskim parostatku wojennym „Porcupine“, który na głównym maszcie miał duńską, a na innym francuską banderę, a którego załoga oddawała mu przy wylądowaniu zwyczajne honory. U rogatki celnej przyjmował jenerala komendant miasta jenerał Paludan ze swiątą, tudzież adiutant Króla kapitan artylerji F. Moltke, którzy go w powozie dworskim odprowadzili do mieszkania jego w hotelu d'Angleterre. W drodze do hotelu witała jenerala ludność okrzykami radości, za które uprzejmie dziękował. Jenerał Canrobert zabawił tu kilka dni, i już teraz słychać o wielu ucztach, które w najwyższych kołach towarzyskich mają być dane na cześć jego.

— 26. listopada. Dzisiaj o god. 4. po południu wyjeżdżał jenerał Canrobert w królewskim powozie galowym na uroczyste posłuchanie; potem dano wielki obiad w Chrystianburskiej sali rycerskiej, na którym był także dziedziczny książę Ferdynand.

Rosya.

(Prawo wywozu soli włościanom Onegi. — Liwerunki zboża rozpisane. — Placa miesięczna Turkom w nagrodę. — Reskrypt Cesarza Alexandra do księcia Gorczakowa.)

Petersburg, 18. listopada. Ukazem cesarskim pozwolono włościanom w Kemmie i Onedze w gubernii archangielskiej, zajmującym się warzeniem soli, warzyć na przyszłość, prócz wyznaczonego liwerunkusoli dla korony, także nieoznaczoną jej ilość na własną sprzedaż. Przedaż tej wywarzonej soli będzie równiej wolna od opłaty wszelkiej akcyzy po dzień 20. lipca 1857.

Wydanem w osobnych dodatkach tutejszych gazet ogłoszeniem prowiantowego departamentu ministerstwa wojny, rozpisany został liwerunek zboża, ktoby się chciał podjąć za mniejszą cenę na rok 1856. Oferty mają być przesłane do 22. i 26. b. m. i tegoż dnia przyznana będzie dostawa mniej żądajacemu w ilości 805.901 beczek maki na wagę po 9 pudów (pud 40 funt. wied.), 100.000 beczek na przezimowanie w Rybińsku, następnie 86,859 czetwerty kaszy i 250 111 czetwerty owsa.

— Według *Journ. d. Minn. d. Inn.* przyznano ujętym w niewolę Turkom, którzy się pracą i poświęceniem odznaczyli podczas pożaru dnia 30. lipca b. r. w mieście Rastaw w (Smoleńskim) w nagrodę miesięczną placę na utrzymanie.

— Jego Mość Cesarz Aleksander wydał następujący z Symfropola pod dniem 1. (13.) listopada datowany reskrypt do komenderującego księcia Gorczakowa:

„Książę Michale Dymitryewicz!”

Podczas Mego pobytu postrzegłem w armii krymskiej z szczególniejszem zaspokojeniem, że żołnierze pułków zachowali śmiałą postawę i dzielność swoją pomimo niestychanych trudów i znojów, które musieli znosić przy obronie Sebastopola, i że we wszystkich oddziałach wojska nie jest naruszony porządek, ów porządek, który jest duszą dobrej organizacyi armii. Tak ważny stan poruczonego Ci wojska dowodzi niezmierną starannością i pracy, którą jedynie zdołałeś wywołać go w chwili, gdy zupełnie byłeś zajęty myślą i czynem, ażeby silnym, walecznym i żadną ofiarą niezrażającym się przeciwnikom opór stawić. Ze względu na naturalne położenie części Sebastopola, któregoś bronisz, ustępowałeś przed nieprzyjacielem tylko krok za krokiem, i jako doświadczony, przenikliwy wódz zostawiłeś mu tylko gruz, które drogo były okupione krwią przelaną. Ale cofnawszy swoje wojska w sposób dotychczas bezprzykładny, jesteś nanowo gotów z tem samym mężstwem stawić nieprzyjacielowi czoło, z jakim każda razą Swe wojska wiodłeś do walki.

Oddając zupełną sprawiedliwość zasługom Twoim, mam Sobie za przyjemność wyrazić Ci powtórnie szczerze podziękowanie, którym Ci już ustnie oświadczył. Upraszam Cię Książę wierzyć w niezmienną życzliwość Moją.

Szczerze życzliwy Ci Aleksander“.

Z teatru wojny.

Doniesienia z-nad czarnego morza.

(Wiadomości bieżące. — Depesza księcia Gorczakowa z 18. listopada. — Rozkaz dzienny admirała Bruat przed odjazdem do Francji. — Buletyn turecki z walki stoczzonej d. 7. listop. — Komunikacya Konstantynopola z obozem (Omera Baszy.)

— Okręt „Simois“, który dnia 27. listopada zawinął do Marsylii, przywiózł wiadomości z Konstantynopola z dnia 19., a z Krymu z dnia 15. listopada. Podajemy z nich ważniejsze: Eskadra francuska pod dowództwem admirała Bruat, składająca się z 14 okrętów odplynęła dnia 16. listopada prosto do Mesyny. Eskadra angielska zawinęła dnia 18go do Bosforu pod dowództwem admirała Stewart i miała za 14 dni odplynąć do Malty. Admirał Lyons z okrętami potrzebnymi do utrzymania blokady został na czarnem morzu. —

Wiadomość o wybuchu cholery w Gallipoli okazała się bezzasadną. Proces Tunetanów jeszcze nie był ukończony.

Z Krymu donoszą pod dniem 15. listopada wieczór, że Rosyanie podwoili ogień z warowni północnych. Sprzymierzeni odpowiadali dzielnie, ale przydewszystkiem przyspieszali zburzenie miasta. Naza-jutrz słyszano gwałtowną eksplozję od strony Bałakławy. — Sefer Basza powrócił do Krymu. — Kontre-admirał Pellion z okrętami „Napoleon“ i „Wagram“ stoi w zatoce Kamieszy. Okręt „Fleurus“ zarzucił kotwicę w zatoce Streleckiej. — Omer Basza zagraża miastu Sugdi. —

Ruski Inwalid ogłasza następującą depezę księcia Górczakowa z dnia 18. listopada w południe: „Na półwyspie Krymskim nie zaszło nic uwagi godnego. Według wiarogodnych doniesień odpłynęła z Eupatoryi tylko mała liczba Turków. Wojska europejskie pozostały w Eupatoryi i w ogóle robi nieprzyjaciel wszędzie przygotowania na zimę. — W zatoce Kamieszy i pod Sebastopolem znajduje się jeszcze tylko mała liczba wojennych okrętów nieprzyjacielskich.“

Monitor zawiera następujący rozkaz dzienny, który admirał Bruat wydał przy pożegnaniu do floty morza śródziemnego:

„Rozkazem Cesarza do Francji odwołany, niemogę rozstać się z morzem, na którym tyle wspólnych ponosiliśmy trudów, by wam za dzielne wasze współdziałanie nie wynurzyć słowa najwyższej mej podzięk. Pomyślność pełna chwały, jaką się uwieńczyła tegoroczna wyprawa, czyny i usługi jakiegoś oddali ojczyźnie od chwili, gdy bandera nasza na Czarnem zawiąła morzu, będą wiekopomnym zaszczytem dla naszej marynarki, chwałą wiekuistą dla Francji, najdroższemu wspomnieniem dla admirałów mających zaszczyt dowodzić wami. Z otuchą więc i ufnością składam w ręce admirała Pellion, cały ów skarb drogocennych pamiątek, który od admirała Hamelin w spuściznie odebrałem. Flota czarnomorska pozostanie wierna swej przeszłości i nie przepomni nigdy, że na nią i na dzielne wojsko lądowe spogląda Francja z gorącym współczuciem, Cesarz z ufnością, a dzielni sprzymierzeni i Europa cała z jawnym podziwieniem. — Główno-dowodzący flotą morza śródziemnego. Bruat.“

— W Konstantynopolu ogłoszono następujący buletyn urzędowy o walce stoczony 7. listopada:

„Wiadomo już z dawniejszych doniesień, że Omer Basza wyruszył z wojskiem swoim ze stanowiska Suchum-Kale, i że o jedną milę pomknął się w głąb kraju aż do miejsca Anakria po tej stronie Onfuru (Inguru).

Rosyanie w liczbie 15—16000 ludzi oszańcowali się z Sma działami po drugim brzegu rzeki, powznosili reduty i okopy, i w ogóle zajęli bardzo obronne i warowne stanowisko.

Dnia 25. miesiąca Safer (7go listopada) wyruszyły wojska tureckie ku rzece, chcąc się przez nią przeprawić i uderzyć na stanowisko Rosyan. Za zbliżeniem się nad rzekę rozpoczęto kanonadę, a obustronnie strzelcy rozpoczęli walkę. Wojska tureckie uniesione gorliwością patryotyczną wytrzymywały odważnie ogień kartaczowy razący silnie ich szeregi, przeprowiły się równocześnie w dwóch miejscach na tamten brzeg rzeki i uderzyły bagnietem w rękę na nieprzyjaciela, który mimo upartej obrony nie mógł się utrzymać; w końcu spędzono Rosyan z ich okopów i zdobyto na nich 5 dział, 7 jaszczków, znaczną liczbę broni palnej i oprócz tego zabrano wielką zdobycz rozmaitego rodzaju.

Wzięto też 30—40 żywcem do niewoli. Serdar Ekrem (Omer Basza) donosi w swem sprawozdaniu, że w chwili zamknięcia depezy naliczono do 400 poległych Rosyan, chociaż z pogrzebaniem ich nie całkiem się jeszcze uporano. Jeźdźcy tureccy wysłani zaraz po walce stoczony na podjazdy upewniają, że znaleźli bardzo wiele poległych i konających Rosyan po krzakach. Z tego okazuje się, że nieprzyjaciel musiał znaczne ponieść straty.

Ze strony Turków poległo 68; rannych zaś liczą 22. — Oręż J. M. Sułtana odniósł świetne bardzo zwycięstwo. Wojska nasze zajmując brzeg rzeki wpród przez Rosyan trzymany, posunęły się następnie w głąb kraju.

Serdar Ekrem pochwała wielce dzielną i niezachwianą odwagę oficerów, podoficerów i żołnierzy, i przyrzeka nadesłać wkrótce dokładniejsze i szczegółowe sprawozdanie.

— Odkad sprawy w Azji wzięły obrót tak pomyślny, zaprowadziła Porta śpieszną komunikację między Konstantynopolem a widownią boju w Azji. Co dwa dni przybywają regularnie parowe statki z Redut-Kale i Trebizondy, odbywając tę drogę w 18 godzinach. Omer Basza obwarowawszy swe pozycje nad Ingurem, udał się dnia 9. w dalszy pochód na Kutais.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 29. listopada. W sobotę dnia 1. grudnia odprawione będzie w kościele katedralnym uroczyste nabożeństwo dziękczynne z powodu wyzdrowienia Jego Cesarzewiczowskiej Mości Arcyksięcia Ferdynanda Maksymiliana.

Paryż, 30. listopada. Monitor donosi: J. M. Król Sardynii odjechał wczoraj o kwadrans na ósmą wieczór do Calais. Księżę Napoleon towarzyszył Królowi.

Londyn, 29. listopada. Morning Advertiser donosi za rzecz pewną, że rząd w przyszłej sesji parlamentu nie zaproponuje podwyższenia podatków, lecz wniesie projekt względem zaciągnięcia nowej pożyczki. — Wczorajsza Gazeta londyńska ogłasza dekret mia-

nający Sir Hamiltona Seymour ambasadorem angielskim w Wiedniu. Lord Canning odpłynął przedwczoraj do Indji, by objąć urząd gubernatora.

Kopenhaga, 29. listopada. Jeneral Canrobert odjeżdża dziś do Kiel, otrzymał od Króla order Słonia.

Malta, 24. listopada. Słychać, że część floty czarnomorskiej z kontre-admirałem Stewart przeżimuje w tutejszym porcie, kontre-admirał Montangu Stopford odjeżdża do Krymu, Lyons zostaje z dywizją floty w Kamieszy.

Berlin, 30. listopada. „Kreuzzeitung“ donosi z Petersburga o zaręczynach Wielkiego księcia Mikołaja z księżniczką Alexandrą, córką księcia Piotra Oldenburgskiego.

Kurs lwowski.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	11	5	15
Dukat cesarski	5	16	5	20
Półimperyal zł. rosyjski	9	2	9	5
Rubel srebrny rosyjski	1	42½	1	43½
Talar pruski	1	39	1	41
Polski kurant i pięciozłotówka	1	12	1	14
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	88	30	89	—
Galicyjskie Obligacje indem.	68	20	68	50
5% Pożyczka narodowa	76	15	77	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 28. listopada.		w przecięciu
Obligacje długu państwa	5% za sto 73 ^{7/8} 7/8 3/4	73 ^{3/4}
detto pożyczki narod.	5% „ 77 76 ^{3/16} 3/4	76 ^{1/16}
detto z r. 1851 serya B.	5% „ —	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5% „ —	—
Obligacje długu państwa	4½% „ —	—
detto	4% „ —	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4% „ —	—
detto	3% „ —	—
detto	2½% „ —	—
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—
detto	118	118
detto	—	—
Obl. wiedeń. miejskiego banku	2½% „ —	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5% „ —	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5% „ —	—
detto krajów koron.	5% 68½ 73	70½
Akeye bankowe	925 919 922	922
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	—
Akeye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	2017½	2017½
Akeye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—
Akeye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—
Akeye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.	—	—
Akeye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	521	521
Akeye austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	—	—
Galicyjskie listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 28. listopada.		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	92¼ 1/8	92½ 8 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	112¼ 112 112 l.	112 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24½ fl.	110¾ 3/8	110¾ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	82 81¾ 1/2 3/4 l.	81¾ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	10-56 55 53½ 55 l.	10-55 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	111½	111½ 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków	120 129¾ l.	130 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	243½	243½ 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	17¼ 1/8 3/8	17¾ Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 29. listopada o pierwszej godzinie po południu.
Amsterdam 91½ l. — Augsburg 111 l. — Frankfurt 110 l. — Hamburg 81½ l. — Liwurna 110 l. — Londyn 10.50. — Medyolan 111 l. — Paryż 129½ l.
Obligacje długu państwa 5% 73¾ — 73½. Detto S. B. 5% 85 — 86. Detto pożyczki narod. 5% 76¾ — 76¾. Detto 4½% 63 — 63½. Detto 4% 57½ — 57½. Detto z r. 1850 z wypłatą 4% — —. Detto z r. 1852 4% — —. Detto Glognickie 5% 91½ — 92. Detto z r. 1854 5% — —. Detto 3% 43½ — 43¾. Detto 2½% 36¼ — 36½. Detto 1% 14½ — 14¾. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% 75 — 75½. Detto krajów kor. 5% 68 — 72. Pożyczka z r. 1834 228 — 228½. Detto z r. 1839 117½ — 117¾. Detto z 1854 96¼ — 96¾. Oblig. bank. 2½% 53½ — 54. Obl. lomb. wen. pożycz. r. 1850 5% 91 — 92. Ake. bank. z ujmą 913 — 915. Detto bez ujmą — —. Akeye bankowe now. wydania — —. Akeye banku eskomp. 86½ — 86¾. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 201½ — 201¾. Wiedeń.-Rabskie — —. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej 208 — 210. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 18 — 20. Detto 2. wydania 25 — 30. Detto Edynbursko-Neusztadzkiej 90½ — 90¾. Detto żeglugi parowej 520 — 522. Detto 11. wydania —. Detto 13. wydania 520 — 522. Prior. obl. Lloyd'a (w srebrze) 5% 88 — 89. Północn. kolei 5% 74½ — 75. Glognickie 5% 73 — 74. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 77 — 78. Detto Lloyd'a 400 — 401. Detto młyna parowego wiedeń. 100 — 101. Renty Como 13¾ — 14. Esterhazego losy na 40 złr. 74 — 74½. Windischgrätz'a losy 25 — 25¼. Waldsteina losy 25 — 25¼. Keglevicha losy 10¼ — 10¾. Cesarskich ważnych dukatów Agio 16¾ — 16¾.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedeń. d. 29. listopada o pół do 2. po południu.)

Ces. dukatów sęplowanych agio 16¾. Ces. dukatów obrączkowych agio 16¼. Ros. imperyały 9.1. Srebra agio 12 gotówką.

